

СТАТУТ

**ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ**

Бања Лука, октобар 2022. године

На основу члана 47. став 4) и 61. став (1) тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), члана 17. став (5) и члана 55. став (1) тачка 1) Статута Универзитета у Бањој Луци, Научно-наставно вијеће Факултета политичких наука на 148. сједници одржаној 19.10.2022. године, д о н о с и

С Т А Т У Т ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

- (1) Овим Статутом ближе се уређују: назив, сједиште и дјелатност Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Факултет); заступање и представљање Факултета; основи организације; органи и начин рада; управљање и руковођење Факултетом; права и обавезе Факултета у правном промету; обављање наставно-научног, научно-истраживачког или стручног рада; поступак избора у академска звања; начин остваривања права и обавеза особља и студената; организовање особља и студената; обезбјеђење квалитета студијских програма, наставе и услова студирања; јавност рада; евиденције и јавне исправе; признавање страних високошколских исправа, квалификација и периода студирања; финансирање Факултета, као и друга питања од значаја за рад Факултета.
- (2) Граматички изрази употребљени у овом Статуту за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба рода.

Члан 2.

- (1) Факултет изводи наставни и научноистраживачки рад у једној или више образовних и научних области.
- (2) Факултет је чланица Универзитета у Бањој Луци која изводи академске студијске програме сва три циклуса студија и развија научноистраживачки рад у једној или више научних области.
- (3) Факултет може изводити и струковне студијске програме.

Члан 3.

- (1) На Факултету се изводе, на првом циклусу студија, академски студијски програми „Политикологија“, „Новинарство и комуникологија“, „Социјални рад“ и „Социологија“.
- (2) На Факултету се изводе, на првом циклусу студија, нови академски студијски програми „Политичке науке“, „Новинарство и комуникологија“, „Социјални рад“ и „Примијењена социологија“.

- (3) На Факултету се изводе, на другом циклусу студија, академски студијски програми „Политикологија“ „Новинарство и комуникологија“, „Социјални рад“ и „Социологија“.
- (4) На Факултету се изводи, на трећем циклусу студија, студијски програм „Докторски студиј друштвених наука“.

Члан 4.

- (1) Објекат Факултета је су неповредив.
- (2) Војни органи, полиција и други органи за гоњење и спречавање кривичних или прекршајних дјела немају приступ објектима и имовини Универзитета, без одобрења ректора Универзитета, односно декана Факултета, по овлаштењу ректора.
- (3) Изузетно, у циљу спречавања извршења кривичног дјела или заустављања извршења кривичног дјела, органи из става (2) овог члана могу предузети неопходне мјере, с тим да се о предузетим радњама одмах обавијести надлежни орган Универзитета.

Члан 5.

- (1) Назив Факултета је: Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци.
- (2) Датум оснивања Факултета је 27.03.2009. године.
- (3) Сједиште Факултета је у Бањој Луци, Булевар војводе Петра Бојовића 1А.

Члан 6.

Факултет у правном промету са трећим лицима има ограничена овлашћења у оквиру уписане дјелатности у складу са Статутом Универзитета.

Члан 7.

- (1) Факултет има свој знак, печат, штамбиљ и заставу.
- (2) Факултет користи печат и штамбиљ Универзитета допуњен својим називом.
- (3) Факултетска обиљежја су декански ланац и тога (огртач) за декана и тоге за продекане.
- (4) Изглед, садржину и употребу знака, факултетских обиљежја и заставе Факултета утврђује Научно-наставно вијеће посебним актом, на који Сенат даје сагласност.

Члан 8.

- (1) Дан Факултета је 27. март.
- (2) Факултет има повељу, плакету и захвалницу које садрже знак Факултета, и чији је изглед усклађен са Књигом графичких стандарда Универзитета у Бањој Луци а додјељују се заслужним установама, организацијама и појединцима који су својим радом допринијели развоју и афирмацији Факултета.
- (3) Приликом промоције дипломаца Факултет уручује награде дипломираним студентима са најбољим просјеком са свих студијских програма, која се састоји из новчане награде и ослобађања од трошкова студија другог циклуса на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци.
- (4) Ближе одредбе о додјељивању повеље, плакете, захвалнице, награда најбољим студентима и других факултетских признања, као и о њиховом садржају, утврђују се посебним актом које доноси вијеће Факултета.

ДЈЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 9.

- 85.42 - Високо образовање
- 85.59 - Остало образовање, д. н.
- 85.60 - Помоћне услужне дјелатности у образовању
- 58.11 - Издавање књига
- 58.14 - Издавање часописа и периодичних публикација
- 58.19 - Остала издавачка дјелатност
- 56.30 - Дјелатности припреме и послуживања пића
- 72.20 - Истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама
- 73. 20 – истраживање тржишта и испитивање јавног мњења
- 74.30 - Дјелатности преводилаца и тумача
- 82.19 - Фотокопирање, припрема докумената и остале специјализоване канцеларијске помоћне дјелатности
- 91.01 - Дјелатност библиотека и архива

Члан 10.

- (1) Дјелатност Факултета је јавна.
- (2) Факултет периодично, на на одговарајући начин, обавјештава јавност о својој дјелатности.

ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 11.

- (1) Факултет у правном промету са трећим лицима има ограничена овлашћења у оквиру уписане дјелатности Универзитета.
- (2) Факултет располаже новчаним средствима која се воде на рачуну Факултета, а који отвара Универзитет у складу са прописима за обављање платних трансакција.
- (3) Средстава Факултета трошиће се у складу са законом и финансијским планом. Потписник и одговорно лице за располагање средствима је декан Факултета.

Члан 12.

- (1) У правном промету Факултет заступа и представља декан, у границама овлашћења утврђених Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.
- (2) Декан Факултета одговоран је за све радње и поступке којима је дошло до повреде закона, општих аката Универзитета или Факултета.
- (3) У одсутности декана, продекани Факултета су овлашћени да предузимају све радње и поступке из дјелокруга рада декана, на основу писменог овлашћења.

Члан 13.

Факултет располаже властитим средствима, оствареним у складу са Законом, подзаконским актима и општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 14.

- (1) У саставу Факултета могу постојати подорганizacione јединице (центри, катедре, научно-истраживачки институти и сл.).
- (2) Стручне службе факултета обављају правне, кадровске, рачуноводствене, библиотечке, административне, техничке и друге послове који су од заједничког интереса за обављање дјелатности Факултета.
- (3) Рад стручних служби организује и кординира секретар Факултета.

Члан 15.

- (1) Катедра је подорганizaciona јединица Факултета, која обухвата више сродних наставних предмета из једне или више ужих научних области.
- (2) На Факултету су формиране сљедеће катедре: Катедра за политикологију, Катедра за социологију, Катедра за новинарство и комунологију и Катедра за социјални рад.
- (3) Сва питања којим се уређује организација и рад, састав и надлежности катедри чланица Универзитета у Бањој Луци као и друга питања од значаја за рад и функционисање катедр регулисана су Правилником о организацији и раду катедри Универзитета у Бањој Луци.

Члан 16.

- (1) Институт је подорганizaciona јединица Факултета која обавља дјелатност научно-истраживачког рада.
- (2) Институт чине запослени наставници, сарадници и административно особље на Факултету.
- (3) Рад Института биће ближе регулисан посебним актом који доноси Научно-наставно вијеће факултета.

Члан 17.

- (1) Руководиоца института именује Научно-наставно вијеће Факултета на приједлог декана, из реда наставника запослених на Факултету политичких наука.
- (2) На услове, процедуру и рокове именовања, престанак функције и разрешења руководиоца института, примјењују се одредбе овог Статута које се односе на продекана за научно-истраживачки рад овог Статута.
- (3) Руководилац института је одговоран Научно-наставном вијећу и декану Факултета.
- (4) Руководилац института:
 - 1) организује и руководи радом института;
 - 2) обавља и друге послове прописане овим Статутом и другим актима, као и послове за које је овлашћен од стране Научно-наставног вијећа и декана Факултета.

Члан 18.

Факултет је надлежан за:

- 1) научно-истраживачки и умјетнички рад;

- 2) наставу, испитивање и оцјењивање студената;
- 3) подношење приједлога Сенату о питањима која се односе на студијске програме, кратке програме студија и предмете који се реализују на факултету, на сва три циклуса;
- 4) предлагање избора наставника и сарадника;
- 5) издавање јавних исправа;
- 6) кориштење имовине у складу са законом;
- 7) предлагање уређења унутрашње организације;
- 8) предлагање оснивања правних лица чијим дјелатностима се повезују високо образовање, наука и пракса;
- 9) реализацију студијских програма и спровођење поступка израде и одбране завршних радова на сва три циклуса студија;
- 10) реализацију стручних пројеката из своје дјелатности;
- 11) правилно и сврсисходно кориштење средстава остварених у складу са законом;
- 12) промоцију рада и развоја факултета;
- 13) обављање и других дјелатности за које испуњавају услове, а одобрене су од стране Сената или Управног одбора, у оквиру њихове надлежности.

Члан 19.

- (1) Органи факултета су:
 - 1) Научно-наставно вијеће Факултета;
 - 2) Декан Факултета.
- (2) Факултет може овим Статутом предвидјети образовање стручних тијела ради разматрања појединих питања од значаја за рад Факултета.

Члан 20.

Осим послова утврђених Законом, Научно-наставно вијеће Факултета (у даљем тексту: Вијеће):

- 1) доноси статут Факултета, уз претходно прибављено мишљење Управног одбора и сагласност Сената,
- 2) доноси опште акте којима се регулише рад Факултета, на приједлог декана,
- 3) даје мишљење и приједлоге Сенату о академским, научним, умјетничким и стручним питањима, у складу са овим статутом,
- 4) доставља Сенату приједлог листе и приједлог коначне листе одговорних наставника и сарадника на тој чланици Универзитета,
- 5) предлаже Сенату студијске програме првог, другог и трећег циклуса, односно промјене у структури и садржају студијских програма и наставних метода,
- 6) даје приједлог Сенату за избор професора емеритуса, почасног доктора наука и гостујућег професора,
- 7) предлаже ректору именовање и разрјешење декана,
- 8) даје приједлог ректору у вези са радним статусом академског особља,
- 9) даје ректору мишљење на приједлог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, у дијелу који се тиче те чланице Универзитета,
- 10) именује продекане на приједлог декана,
- 11) предлаже Сенату и Управном одбору програм развоја Факултета,

- 12) предлаже Сенату расписивање конкурса за изборе у звања наставника и сарадника,
 - 13) формира комисију за подношење извјештаја за избор у научно-наставно, односно умјетничко-научно-наставно звање и утврђује приједлог одлуке о избору кандидата,
 - 14) предлаже Сенату чланове вијећа научних области,
 - 15) разматра и усваја извјештаје о самовредновању студијских програма,
 - 16) именује комисије за израду завршног рада на првом, другом и докторске дисертације на трећем циклусу студија,
 - 17) доноси правилник о коришћењу властитих прихода чланице универзитета,
 - 18) доноси одлуку о препису студената са других високошколских установа у складу са законом;
 - 19) прати рад студената на Факултету;
 - 20) формира вијећа студијског програма из одговарајуће научне области унутар факултета и Академије и одређује њихов састав и дјелокруг рада у складу са Статутом;
 - 21) предлаже Сенату број, као и поступак за упис студената на факултет/Академију;
 - 22) именује комисију за признавање периода размјеневеденог у иностранству те одлучује о приговорима на одлуке комисије;
 - 23) даје сагласност за закључивање уговора о сарадњи Факултета са другим факултетима/академијама/департманима/институтима/институцијама/организацијама у земљи и иностранству;
 - 24) обавља и друге послове у складу са овим статутом и другим општим актима Универзитета и факултета/Академије.
- (1) Чланови вијећа који су представници студената могу одлучивати у стварима из става (1) т. 1), 5), 7), 11), 15), 17), 21), 22) и 23) овог члана.

Члан 21.

- (1) Вијеће Факултета чине наставници и сарадници стално запослени на Универзитету са пуним радним временом и студенти те чланице Универзитета, с тим да је заступљеност студената најмање 15% из реда редовних студената.
- (2) Један наставник или сарадник може бити члан вијећа само једне чланице Универзитета.
- (3) Избор студената у вијеће Факултета врши се на Факултету, на начин прописан општим актом који усваја Сенат и статутима факултета/Академије.
- (4) Вијеће факултета доноси одлуке из своје надлежности већином гласова од броја чланова који имају право да одлучују у предметној ствари.

Члан 22.

Поступак сазивања, вођења, одлучивања и друга питања везана за одржавање сједница и рад Вијећа уређују се Пословником о раду, који доноси Вијеће.

Члан 23.

- (1) Орган руковођења факултетом је декан.
- (2) Декана именује и разрјешава ректор на приједлог Научно-наставног вијећа, из реда наставника у научно-наставном или умјетничком-наставном звању редовног

или ванредног професора, који је запослен са пуним радним временом на Универзитету и члан је вијећа Факултета.

Члан 24.

- (1) Процедура избора новог декана започиње иницијативом Научно-наставног вијећа, најкасније 90 дана прије истека мандата декану.
- (2) Научно-наставно вијеће формира конкурсну комисију која врши евидентирање кандидата и проводи конкурсни поступак.
- (3) За декана ће се предложити кандидат који је у радном односу са пуним радним временом на Универзитету, а који добије натполовичну већину од укупног броја чланова Научно-наставног вијећа, који се изјашњавају тајним гласањем.
- (4) У случају да има више кандидата за избор декана и уколико ниједан кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова Научно-наставног вијећа, на листи остају два кандидата са највећим бројем гласова и гласање се врши поново.
- (5) Ако ни након поновног гласања ниједан од кандидата не добије потребну већину гласова, комплетан поступак избора декана се понавља.
- (6) Након што Научно-наставно вијеће утврди приједлог за именовање декана и исти достави ректору, ректор може вратити вијећу приједлог уколико сматра да приједлог вијећа није у складу са законом, са сугестијом за преиспитивање истог.
- (7) Уколико се процедура избора декана не оконча до истека мандата досадашњем декану, ректор именује лице које ће обављати дужност декана Факултета до избора новог декана, а најдуже 6 мјесеци.
- (8) Одлука ректора о именовању, односно разрјешењу декана је коначна, а против исте се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 25.

Декан се именује на период од четири године, са могућношћу једног реизбора.

Члан 26.

- (1) Декан представља Факултет, одговоран је за законитост рада, има права и обавезе у складу са законом, овим статутом и има надлежност да:
 - 1) организује и руководи радом Факултета;
 - 2) стара се о извршавању одлука и закључака органа Универзитета и Факултета;
 - 3) обезбјеђује ефикасно, економично и цјелисходно кориштење средстава Факултета;
 - 4) одлучује о појединачном кориштењу средстава Факултета до износа од 6.000 КМ, у складу са финансијским планом Факултета и важећим законским и подзаконским актима;
 - 5) одлучује о појединачном кориштењу средстава Факултета у износу од 6.000 до 20.000 КМ, по претходном овлашћењу ректора, и у складу са финансијским планом Факултета и важећим законским и подзаконским актима;
 - 6) подноси Управном одбору финансијски план и извјештај о финансијском пословању Факултета, најмање једном годишње;
 - 7) сазива сједнице вијећа Факултета и истима предсједава;
 - 8) разматра студентске захтјеве и рјешава их у оквиру својих надлежности;
 - 9) доноси одлуку о престанку статуса студента;

- 10) одговоран је за организацију и извршавање наставно-научног и умјетничког процеса на Факултету;
 - 11) доноси појединачне акте у складу са Статутом Универзитета, статутом Факултета и другим општим актима;
 - 12) развија и остварује сарадњу са установама и институцијама из дјелокруга рада утврђеног Статутом Универзитета и статутом Факултета;
 - 13) потписује уговоре са одговарајућим чланицама других универзитета у земљи и иностранству, уз претходну сагласност Вијећа факултета као и сву потребну документацију везану за научно-истраживачке пројекте у земљи и иностранству;
 - 14) одлучује о правима, обавезама и одговорностима радника Универзитета који су распоређени на Факултету, а по овлашћењу ректора;
 - 15) предлаже вијећу факултета кандидате за продекане;
 - 16) обавља и друге послове прописане законом, статутом Универзитета, статутом факултета или другим општим актом, или за које је овлашћен од стране Управног одбора или ректора.
- (2) Декан је за свој рад одговоран вијећу факултета и органима Универзитета.

Члан 27.

Декану престаје функција:

- (1) истеком мандата;
- (2) оставком;
- (3) испуњењем услова за старосну пензију;
- (4) ако буде изабран на неку другу функцију неспојиву са функцијом декана факултета/Академије;
- (5) ако буде правоснажно осуђен на казну затвора.

Члан 28.

- (1) Ректор може и прије истека мандата на приједлог вијећа факултета разријешити декана дужности, и то:
 - 1) ако поступа на начин који може да наруши углед Универзитета;
 - 2) ако је због болести или неког другог разлога спријечен да дужи период, а најмање три мјесеца, обавља дужност декана;
 - 3) ако на други начин испољава неспособност за обављање дужности.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана, ректор ће именовати лице које ће обављати ту функцију до именовања декана у складу са одредбама Закона и Статута Универзитета.

Члан 29.

- (1) Факултет, има продекане.
- (2) За продекана може бити именован наставник у научно-наставном, који је запослен са пуним радним временом на Универзитету и члан је вијећа факултета.
- (3) Надлежности продекана су:
 - 1) помаже декану у реализацији наставе, научно-истраживачког рада, међународне сарадње и других послова факултета,
 - 2) мијења декана по његовом захтјеву,
 - 3) припрема распоред наставе и испита,

- 4) контролише реализацију наставе и испита,
- 5) припрема и учествује у реализацији научно-истраживачког рада и међународне сарадње.
- (4) Проректор за свој рад одговара декану, вијећу факултета и ресорном проректору Универзитета.
- (5) Број и дужности проректора утврђују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на Универзитету.
- (6) Проректор именује и разрјешава тајним гласањем Вијеће факултета на приједлог декана.
- (7) Мандат проректора траје до истека мандата декана.
- (8) Проректору престаје функција, односно може бити разрјешен дужности и у случајевима из чл. 27. и 28. овог статута.

Члан 30.

- (1) Вијеће студијског програма чине наставници и сарадници који учествују у извођењу наставе и вјежби на студијском програму, а налазе се у пуном радном односу на Факултету политичких наука.
- (2) Научно-наставно вијеће својим оптим актом утврђује дјелокруг и надлежности Вијећа студијског програма.

Члан 31.

- (1) Ради разматрања и давања мишљења из питања из дјелокруга рада Вијећа и декана, декан образује Колегијум. Чланови Колегијума су: декан, проректори, шефови катедри, секретари катедри и секретар Факултета.
- (2) Декан може да образује комисије или друга радна, повремена или стална, тијела ради давања мишљења и приједлога по одређеним питањима из дјелокруга свог рада, у складу са овим Статутом.

ОРГАНИЗОВАЊЕ И ИЗВОЂЕЊЕ СТУДИЈА

1. Општа питања

Члан 32.

- (1) На Факултету се организују академске и струковне студије, сва три циклуса студија, у складу са законом.
- (2) Ове студије завршавају се стицањем одређених квалификација, везаних за опште прописе за сваки циклус студија, заснованих на исходима учења и стеченим ECTS бодовима, а у складу са оквиром квалификација у европском подручју високог образовања и другим међународно признатим степенима високог образовања.
- (3) Кратки програм студија као дио студија првог циклуса може се организовати уколико пружа одговарајућа знања, вјештине и компетенције за област рада или занимања, лични развој студента или даље студије за завршетак првог циклуса.
- (4) За кратки програм студија из става (3) овог члана Факултет издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Члан 33.

Студији на Факултету остварују се на основу лиценцираних, односно акредитованих студијских програма и у складу са правилима студирања заснованим на европском систему преноса бодова – ECTS (European Credit Transfer System).

Члан 34.

- (1) Број добијених ECTS бодова који се односи на предмет студирања представља квантитативну мјеру цјелокупног рада и активности неопходних да би студент успјешно завршио студије из датог предмета и тиме постигао очекиване резултате.
- (2) Један ECTS бод одговара активностима студента у трајању од 25 до 30 часова рада.

2. Упис на студије

Члан 35.

Факултет гарантује приступ студијама на сва три циклуса, на основу равноправности и јавног конкурса, у складу са Статутом и другим општим актима Универзитета, односно факултета.

Члан 36.

- (1) Основни услов за упис на први циклус студија јесте завршено четворогодишње средњошколско образовање у Републици и БиХ, или еквивалентно образовање у иностранству.
- (2) Лице које је средњу школу завршило у иностранству обавезно је да се обрати надлежном органу ради спровођења поступка признавања јавне исправе о стеченом нивоу образовања, у складу са важећим прописима.
- (3) Изузетно од става 2. овог члана, за лице које је завршило средњу школу у Републици Србији не спроводи се поступак признавања исправе о стеченом нивоу образовања.

Члан 37.

Кандидат се уписује на одређени студијски програм на конкурентској основи, а у складу са резултатима постигнутим у претходном образовању (средња школа, диплома првог, односно другог циклуса) и на квалификационом испиту, према јединственим општим критеријумима и поступку утврђеном правилником који усваја Сенат Универзитета.

Члан 38.

- (1) Основни услов за упис на други циклус студија су завршене студије првог циклуса 240 ECTS или еквивалентне четворогодишње основне студије.
- (2) Кандидати су обавезни да приступе на квалификациони испит из ужих научних области за које је матичан Факултет.

Члан 39.

- (1) На студије трећег циклуса може се уписати лице које има:
 - 1) завршен други циклус студија – мастер из области социологије, политикологије, међународних односа, социјалног рада, новинарства и комуникологије (300 ECTS);
 - 2) завршен други циклус студија из сродних области друштвених и хуманистичких наука (300 ECTS);
 - 3) завршене постдипломске (предболоњске) студије и стечено академско звање магистра из области социологије, политикологије, међународних односа, социјалног рада, новинарства и комуникологије, као и других сродних области друштвених и хуманистичких наука.
- (2) Кандидати су обавезни да приступе на квалификациони испит из ужих научних области за које је матичан Факултет.

Члан 40.

- (1) Конкурс за упис на студијске програме расписује Сенат Универзитета, на приједлог вијећа факултета.
- (2) Број студената који се финансирају из буџета Републике за упис у прву годину првог и другог циклуса студија утврђује Влада на приједлог Сената.
- (3) Број самофинансирајућих, ванредних и студената страних држављана за упис у прву годину сва три циклуса студија утврђује Влада на приједлог Сената.
- (4) Конкурс за упис на студијске програме објављује се у јавном гласилу и на веб-страници Универзитета.

Члан 41.

Високо образовање на Факултету може се стицати редовним или ванредним студирањем.

3. Први циклус студија

Члан 42.

- (1) За стицање квалификације степена првог циклуса потребно је похађати студије вредноване са 240 ECTS бодова, што одговара периоду од четири године (осам семестара) редовног или ванредног студирања.
- (2) Рок за завршетак студија првог циклуса одређује се Правилима студирања и уговором о студирању.

4. Други циклус студија

Члан 43.

- (1) За стицање квалификације степена другог циклуса, након првог циклуса потребно је похађати студије вредноване са 60, што одговара периоду од једне, (два семестра) редовног или ванредног студирања.
- (2) За завршетак другог циклуса студија, кумулативан збир ECTS бодова првог и другог циклуса мора износити 300 бодова, што одговара периоду од пет година редовног студирања.
- (3) Рок за завршетак студија другог циклуса одређује се Правилима студирања и уговором о студирању.

5. Трећи циклус студија

Члан 44.

- (1) Након завршеног другог циклуса, студент има право уписа на студиј трећег циклуса, према условима утврђеним општим актом Универзитета.
- (2) Диплому трећег циклуса студија стиче кандидат који успјешно заврши трогодишњи период студирања и истраживања.
- (3) Кандидати на трећем циклусу студија су студенти докторских студија.

Члан 45.

Трећи циклус студија студент завршава одбраном докторске дисертације, чиме стиче научни степен доктора наука научне области.

Члан 46.

- (1) Начин праћења истраживања, као и процедура провјере знања за студенте који спремају докторат, биће утврђени правилником који доноси Сенат.
- (2) Правилником, који ће гарантовати транспарентност процеса, уредиће се ECTS систем кредитирања/бодовања, посебно за студирање, а посебно за истраживање.

Члан 47.

- (1) Сенат одобрава садржај програма истраживања на којем студент треба да ради.
- (2) Вијеће факултета или института на којима се истраживање примарно одвија подноси захтјев Сенату за одобравање садржаја програма.

Члан 48.

- (1) Стручни, научни или умјетнички рад за који надлежни орган Универзитета утврди да је плагијат сматра се ништавим, као и награде, звања, дипломе и титуле које је лице које се користи плагијатом стекло на основу таквог рада.
- (2) Лицу које је стекло одговарајуће научно или стручно звање може се одлуком Сената одузети стечена диплома и звање у случајевима: плагијата, присвајања туђег ауторства, кршења ауторског права или друге неетичке праксе у припреми релевантних писаних радова.
- (3) Поступак одузимања стеченог звања и дипломе у случајевима из претходног става утврђује се актом који усваја Сенат, уз претходно прибављено мишљење вијећа факултета.

6. Ванредни студиј

Члан 49.

- (1) Ванредни студиј се, у правилу, не разликује по начину извођења наставе, вредновању испита (преношење ECTS бодова, те исходима учења) од редовног студирања, с тим што се термини одржавања предавања, вјежби и других активности прилагођавају студентима који су уписани на овај облик студија.
- (2) Сви облици наставног рада за ванредне студенте изводе се ван редовног радног времена студената (поподневним часовима, суботом, дани одмора и др.).
- (3) Факултет може организовати ванредни студиј за лиценциране студијске програме првог и другог циклуса.
- (4) Одлуку о организовању ванредног студија првог и другог циклуса доноси Сенат Универзитета на основу приједлога Научно-наставног вијећа факултета.
- (5) За ванредне студенте испити (завршне провјере) организују се у испитним роковима прописаним овим статутом и распоредом који се објављује на почетку сваког семестра.
- (6) Факултет у оквиру академског календара утврђује семестрални распоред извођења свих облика наставног процеса о чему се студенти обавјештавају прије почетка семестра.
- (7) Научно-наставно вијеће факултета, односно предлаже Сенату број студената који се уписују у прву годину ванредних студија и висину школарине ванредног студија.
- (8) Ванредни студенти немају право на смањење школарине или ослобађање од школарине под условима који су прописани за редовне студенте.
- (9) Право уписа на ванредни студиј имају лица која испуњавају критеријуме за упис утврђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и статутом факултета.
- (10) Током студија студент има право на једну промјену статуса (из редовног у ванредни и обрнуто).
- (11) Редовни студент се може преписати на ванредни студиј у складу са Законом, Статутом и општим актом који регулише предметну материју.
- (12) Ванредни студент може стећи статус редовног студента под сљедећим условима:
 - а) да је студент положио све предмете предвиђене наставним планом и програмом до краја текуће академске године,
 - б) да током студија није обновио ниједну академску годину.
- (13) Избор кандидата за упис на ванредни студиј врши се на основу јавног конкурса који објављује Универзитет. Кандидати полажу квалификациони испит према критеријумима који су дефинисани за редовне студенте.
- (14) Наставно-научни процес изводи се по семестрима и студијским годинама, а према захтјевима из студијског програма.
- (15) Ванредни студент може на завршном испиту стећи 0–100 бодова.
- (16) Научно-наставно вијеће факултета утврђује обим непосредног рада са ванредним студентима који не може бити мањи од 30% утврђених часова по семестру за све облике наставног рада (предавања, вјежбе, теренски рад, консултације и др.).
- (17) О присуству студената свим утврђеним облицима наставног рада води се одговарајућа евиденција.

- (18) Факултет у оквиру Академског календара утврђује семестрални распоред извођења свих облика наставног процеса, о чему се студенти обавјештавају прије почетка семестра.
- (19) За ванредне студенте, Факултет води прописану документацију (матична књига, досије, индекс и др.) са назнаком о ванредном студију.

7. Мултидисциплинарни или интердисциплинарни студиј

Члан 50.

- (1) Мултидисциплинарни или интердисциплинарни студиј је студиј који могу организовати једна или више високошколских установа.
- (2) Сенат доноси општи акт којим се прописује организовање студија из става (1) овог члана.

8. Учење на даљину

Члан 51.

- (1) Поједини облици наставе могу се организовати путем извођења наставе на даљину, уз помоћ одговарајућих техничких и електронских помагала, уколико Факултет испуњава услове за тај вид извођења наставе, с тим да се испити морају одржавати у сједишту Факултета наведеном у дозволи за рад.

9. Цјеложивотно учење

Члан 52.

- (1) Факултет ће организовати програме цјеложивотног учења, користећи иновативне методе и инструменте за подучавање и учење (кориштење нових технологија, похађање дописних школа, итд.), а користећи простор и опрему Факултета који су на располагању у вријеме дневног и седмичног програма наставе.
- (2) Факултет ће програме цјеложивотног учења спроводити кроз центре за континуирану едукацију.
- (3) Организација и рад центара из става (2) овог члана уређује се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Универзитета.
- (4) Центар из става (2) овог члана издаје одговарајуће сертификате о завршеним програмима обуке.

Члан 53.

Програми цјеложивотног учења који имају за циљ стицање додатних знања и након којих се издају сертификати не могу бити алтернатива програмима за стицање универзитетских диплома.

Члан 54.

Систем оцјењивања на програмима цјеложивотног учења базира се на ECTS бодовима и исходима учења.

Члан 55.

Научно-наставно вијеће ће својим општим актом регулисати ближе инструкције, критеријуме, стандарде и поступак за програме цјеложивотног учења.

10. Наставно-научни, научно-истраживачки и умјетнички рад

Члан 56.

Наставно-научни и научно-истраживачки рад равноправне су дјелатности Факултета.

Члан 57.

Научно-истраживачки рад изводи наставно и научно особље Факултета индивидуално, или у оквиру научно-истраживачких подорганизационих јединица на Факултету.

Члан 58.

У реализацији научно-истраживачког рада могу учествовати и студенти првог, другог и трећег циклуса студија, као и истраживачи који нису запослени на Факултету.

Члан 59.

Под научно-истраживачком дјелатношћу подразумијевају се фундаментална, апликативна и развојна истраживања.

11. Издавачка дјелатност

Члан 60.

- (1) Факултет, кроз регистровану дјелатност овлашћен је да издаје универзитетске уџбенике, монографије, часописе и друге научне, стручне и умјетничке публикације.
- (2) Издавачка дјелатност Факултета регулише се посебним актом Универзитета који доноси Сенат, уз претходно мишљење вијећа факултета.

12. Практични рад и стручна пракса

Члан 61.

- (1) Практичан рад и стручна пракса којом се развијају знања, вјештине и компетенције студената могу се реализовати као саставни дио наставе.

13. Студијски програм и наставни план

Члан 62.

Општим актом Универзитет утврђује садржај и структуру свих студијских програма, правила студирања, поступак испитивања и оцјењивања, који је доступан студентима и другим заинтересованим лицима.

Члан 63.

- (1) Студијски програм је скуп обавезних, изборних и факултативних предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем стичу неопходна знања, вјештине и компетенције за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.
- (2) Студијски програм доноси Сенат, на приједлог вијећа факултета.
- (3) Студијским програмом утврђује се поступак израде завршног рада студента, бодови којима се исказује завршни рад, начин припреме и одбране завршног рада.
- (4) Обавезни елементи студијског програма одређени су Законом.
- (5) Обим студијског програма који се изводи у једној години изражава се збиром ECTS бодова.
- (6) Сваки наставни предмет из студијског програма исказује се бројем ECTS бодова.
- (7) Између различитих студијских програма Универзитета може се вршити пренос ECTS бодова, у складу са критеријима које утврђује Сенат на приједлог вијећа факултета.
- (8) Обим студијског програма који се изводи у једном семестру је 30 ECTS бодова.
- (9) Збир бодова за један семестар (30), односно за једну академску годину (60), представља укупно ангажовање студента које се састоји од учешћа на настави, колоквијума, испита, самосталног рада, израде завршних радова, практичног рада, обављања волонтерског рада, а одговара обиму 40-часовне радне седмице током једне академске године.

Члан 64.

- (1) Измјене студијског програма, промјена облика и начина извођења наставе врше се по поступку утврђеном за његово доношење.
- (2) Измјене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а које врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке у складу са прописаним стандардима за акредитацију студијских програма, не сматрају се новим студијским програмом.
- (3) Измјене и допуне студијског програма из става 2. овог члана не могу укључивати измјену области образовања којој припада студијски програм, назива студијског програма, нити звања које се стиче његовим завршетком.
- (4) О измјени, односно допуни студијског програма Универзитет обавјештава Министарство у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измјени, односно допуни студијског програма.

Члан 65.

Наставним планом утврђује се обим студија, наставни предмети и њихов садржај и распоред по семестрима и годинама, те број часова за разне облике наставе.

14. Општа правила студирања

Члан 66.

- (1) Наставни процес на Факултету организује се и изводи у току академске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских мјесеци.
- (2) Студијска година организује се у два семестра: зимском и љетњем, у којима наставни процес траје 15 седмица.
- (3) Календар наставних обавеза у сваком семестру утврђује се посебном одлуком Сената.

Члан 67.

- (1) Студент полаже испит по завршетку наставе из тог наставног предмета, на начин предвиђен наставним планом и студијским програмом и нормативним актом који регулише питања оцјењивања.
- (2) Успјешност студента у савладавању појединог предмета континуирано се прати и оцјењује на начин одређен студијским програмом.
- (3) Сви испити су јавни, уз обавезно присуство најмање три лица.
- (4) Успјех студената на испиту изражава се сљедећим оцјенама: 10 – изванредан, 9 – одличан, 8 – врлодобар, 7 – добар, 6 – задовољава и 5 – не задовољава.
- (5) У индекс се не уноси оцјена 5.
- (6) Универзитет може, за неке облике наставе, утврдити и други, нумерички начин оцјењивања.
- (7) Испит се полаже у сједишту Факултета.
- (8) Наставник је дужан студенту саопштити резултате провјере знања одмах, а најкасније у року од седам дана од дана провјере писменим путем.
- (9) У случају проглашења ванредне ситуације за Републику или дио територије Републике (у даљем тексту: ванредна ситуација) или у случају проглашења ванредног стања за Републику или дио Републике (у даљем тексту: ванредно стање), као и у другим оправданим случајевима, испити ће се организовати и изводити на начин који је прописан упутством које доноси министар, уз сагласност Владе.
- (10) Уколико постоји нека околност која може довести у сумњу непристрасност и објективност предметног наставника, укључујући брачну заједницу са студентом, односно крвно сродство са студентом у правој линији неограничено или побочној линији, закључно са четвртим степеном, декан ће својим рјешењем именовати трочлану комисију или другог предметног наставника за одржавање испита у појединачним случајевима.
- (11) Студент са инвалидитетом има право на ментора, у складу са његовим потребама, те да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима, као и на равноправно укључење у све процесе на Универзитету који се тичу студената.

Члан 68.

- (1) Испитни рокови су: јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски.
- (2) Јануарско-фебруарски, јунско-јулски и септембарски испитни рокови садрже два испитна термина.
- (3) Априлски и октобарски испитни рокови садрже један испитни термин, с тим да се октобарски испитни рок мора завршити најкасније у првој седмици октобра.
- (4) Изузетно од ст. 2. и 3. овог члана, Сенат може, на образложени приједлог Студентског парламента, одредити додатни испитни термин у оквиру испитних рокова из става 1. овог члана.
- (5) Студенти имају право полагати испите у оба испитна термина из става 2. овог члана.
- (6) Између два испитна термина мора проћи најмање 10 дана.
- (7) Научно-наставно вијеће факултета ће својим општим актом прописати начин праћења наставе, полагање испита из наредне године, те начин вођења посебне евиденције с тим у вези.

Члан 69.

- (1) Послије три неуспјела полагања истог испита, студент има право да на лични захтјев полаже испит пред испитном комисијом.
- (2) Формирање испитне комисије, начин полагања испита, поступак по приговору на добијену оцјену и друга питања у вези са комисијским полагањем испита, ближе се општим актом који доноси вијеће факултета.
- (3) Студент који није задовољан резултатима појединачног испита, може поднијети приговор декану факултета у року од 48 сати од дана јавне објаве резултата одржаног испита. У случају да завршетак рока пада у нерадне дане, рок истиче првог наредног радног дана.
- (4) Против одлуке декана допуштена је жалба вијећу Факултета, чија одлука је коначна.
- (5) Декан је дужан размотрити приговор. Ако утврди да је приговор основан, најкасније за 48 сати формираће трочлану комисију која ће поново испитати студента.
- (6) Наставник код кога је студент полагао испит, а чијом оцјеном је незадовољан, не може бити предсједавајући те комисије.
- (7) Детаљнији критеријуми и поступак понављања испита утврдиће се општим актом Факултета.
- (8) Уколико није положио испит пред комисијом из става 5. овог члана, студент обнавља предмет.
- (9) Студент може полагати испит пред комисијом и на захтјев предметног наставника, што се ближе уређује статутима факултета/Академије.
- (10) Студент који је незадовољан оцјеном може исту поништити.
- (11) Поступак поништавања оцјене и понављања испита ближе се уређује општим актом Факултета.

Члан 70.

- (1) Рад студената се прати и оцјењује континуирано, у току једног семестра, према правилима студирања.
- (2) Оцјењивање се врши додјелјивањем бодова за сваки облик активности и провјере знања у току семестра (обавезне наставне активности) и на завршном испиту.
- (3) Предметни наставник је обавезан да на почетку наставе упозна студенте са методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја бодова и начином формирања оцјене.
- (4) Структура предиспитних обавеза регулисаће се правилима студирања.
- (5) Усмени испит, као начин провјере знања студента, обавезан је.

Члан 71.

Препис на студије са истих, односно сродних студијских програма, остварује се у складу са правилима које доноси Сенат на приједлог вијећа факултета.

Члан 72.

Волонтерски рад студената и вредновање волонтерског рада, као и друга питања, ближе се утврђују Правилником о вредновању студентског волонтирања.

Члан 73.

Размјена студената те препознавање бодова, оцјена и осталих резултата остварених у току студентске размјене, реализује се у складу са правилником који доноси Сенат уз прибављену сагласност вијећа факултета/Академи

СТУДЕНТИ И ПРАВИЛА СТУДИРАЊА

Члан 74.

Статус студента стиче се уписом и закључивањем уговора о студирању на одговарајућем студијском програму, под условима и на начин предвиђен овим статутом.

Члан 75.

- (1) Уговором о студирању утврђују се права, обавезе и одговорности студената, услови студирања, права и обавезе Факултета према студентима и сва остала питања регулисана овим статутом и другим актима Универзитета и актима факултета.
- (2) Ректор Универзитета може дати овлашћење декану факултета да закључује уговоре о студирању са студентима.
- (3) Након уписа на Универзитет, студенту се издаје студентска књижица (индекс).

Члан 76.

- (1) Студент има право уписа 60 ECTS бодова по студијској години, у које се рачуна и број неостварених бодова из претходне студијске године.

- (2) Студент стиче услове за упис наредне године студија ако је у студијској години у коју је уписан остварио најмање 45 ECTS бодова.
- (3) У случају да студент не испуни услове за упис наредне године студија, обнавља годину и има право да прати наставу и полаже испите из наредне године студија до броја ECTS бодова које је остварио у претходној години студија.
- (4) Приликом сваког поновног уписа предмета (који студент понавља), студент је дужан уплатити одговарајућу накнаду, чију висину својом одлуком утврђује Управни одбор на приједлог Сената.
- (5) Сенат Универзитета, на приједлог вијећа факултета/Академије, усваја правила студирања, предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања из појединих предмета у текућој студијској години, односно семестру, као и услове за упис у наредну годину.

Члан 77.

- (1) Студенту се, након испуњења свих обавеза предвиђених наставним планом и програмом, додјељује диплома о завршеном студију.
- (2) Уз диплому се издаје и додатак дипломи, који садржи вјештине, компетенције и знања носиоца дипломе.

Члан 78.

- (1) Осим права предвиђених законом, студенти уписани на Факултет имају право:
 - 1) да буду упознати са својим правима и обавезама на почетку сваке академске године;
 - 2) да похађају наставу у складу са наставним планом и програмом и распоредом наставе;
 - 3) да искажу мишљење о квалитету наставе и раду академског особља, а да због тога не сносе посљедице;
 - 4) да активно учествују у систему обезбјеђења квалитета наставних програма, наставе и услова студирања;
 - 5) да приступе испитима према унапријед утврђеним критеријумима и роковима;
 - 6) на признавање преноса бодова, оцјена и осталих резултата остварених у току размјене на другим високошколским установама, на основу мултилатералних или билатералних споразума, програма размјене или других видова међународне сарадње;
 - 7) на слободно испитивање и тестирање примљених знања, нуђење нових идеја и мишљења, а да се тиме не излажу опасности од губитка свог статуса или било које привилегије коју уживају;
 - 8) на слободу говора, организовања и окупљања, у складу са законом;
 - 9) да буду поштовани и уважавани од стране запосленог особља Универзитета, као и других студената;
 - 10) да не буду дискриминисани по било којем основу, као што су: пол, раса, сексуална оријентација, физички недостатак, брачно стање, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, веза са неком националном заједницом, имовина, статус стечен рођењем, број година или неки други статус, положај или околност;

- 11) приступ правичним и непристрасним механизмима рјешавања дисциплинских питања која се тичу студената;
 - 12) да остварују и друга права у складу са законом и овим статутом, статутима факултета/Академије и законима који регулишу област права студената.
- (2) Условe за остваривање права из става (1) тачка б) овог члана прописује Универзитет својим општим актом, у складу са Водичем за коришћење ECTS-а 2015.

Члан 79.

- (1) Студенту се, на његов захтјев, одобрава мировање права и обавеза у складу са законом, статутом Универзитета и овим статутом.
- (2) На захтјев студента одобрава се мировање права и обавеза у случају:
 - 1) теже болести,
 - 2) боравка на стручној пракси у трајању од најмање три мјесеца, а највише годину дана,
 - 3) одржавања трудноће,
 - 4) његе дјетета до навршених годину дана,
 - 5) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу у трајању од највише једног мандата,
 - 6) другим случајевима предвиђеним општим актом Универзитета.

Члан 80.

Осим обавеза утврђених законом, студенти имају обавезу:

- 1) да се посвете студијама, савјесно извршавају своје обавезе и учествују у академским активностима;
- 2) да активно учествују у раду органа Универзитета и Факултета;
- 3) да достојно представљају Универзитет и Факултет у активностима које се проводе унутар и ван Универзитета;
- 4) да указују дужно поштовање академском и административном особљу Факултета те другим студентима, да поштују кућни ред, кодекс етике и чувају имовину Универзитета и факултета, те сnose одговорност за проузроковану штету;
- 5) да сnose трошкове финансирања свог школовања, у складу са законом, овим статутом, закљученим уговором о студирању и правилима која се на та питања примјењују.

Члан 81.

- (1) Студенту се гарантује размјена и признавање бодова, остварених оцјена и осталих резултата на другом универзитету у земљи и иностранству у складу са Законом, Статутом и општим актима Универзитета, односно општим актима факултета.
- (2) Студент има право да у току студија проведе одређено вријеме (не дуже од 12 мјесеци на сваком циклусу студија) на другом универзитету у земљи или у иностранству, посредством међународних програма за размјену студената, на бази билатералних уговора између универзитета или других облика међународне сарадње.

- (3) Академска и административна питања везана за размјену уредиће се посебним актом Сената.

Члан 82.

- (1) За нарочито добар успјех у студирању, као и достојно презентовање Факултета, студентима се могу додијелити посебне похвале, награде или стипендије.
- (2) Посебним актом Сената ближе ће се регулисати начин и критеријуми за додјелу признања из претходног става овог члана.

Члан 83.

- (1) Статус студента престаје под условима и на начин прописан законом.
- (2) Одлуку о престанку статуса студента доноси декан.
- (3) Жалба на одлуку из става 1. овог члана може се изјавити вијећу факултета, чија одлука је коначна.
- (4) Студент има право да оспори коначну одлуку вијећа факултета пред надлежним судом.
- (5) Студентски парламент има право да се обрати вијећу факултета ако сматра да је у поступку који је претходио одлуци из става 2. овог члана било нерегуларности.

Члан 84.

- (1) Студент коме је престао статус редовног студента, може стећи статус ванредног студента под условом да Факултет има просторне, кадровске и друге услове за омогућавање наставка студија.
- (2) У одлуци о одобравању поновног стицања статуса студента утврђују се обавезе студента у наставку студија.
- (3) Одлуку о одобравању поновног стицања статуса студента доноси декан.

Члан 85.

- (1) За учињену повреду дужности студент је дисциплински одговоран.
- (2) Дисциплинске мјере могу се изрећи због учињених лакших и тежих повреда дужности студената.
- (3) Студент против кога се води дисциплински поступак има право да буде саслушан од стране дисциплинске комисије коју формира вијеће факултета.
- (4) Одлуку о изреченој дисциплинској мјери након спроведеног дисциплинског поступка доноси декан, на приједлог дисциплинске комисије.
- (5) Жалба на одлуку о изреченој дисциплинској мјери може се изјавити вијећу факултета, чија одлука је коначна.
- (6) Правила којима се уређује дисциплински поступак и дисциплинска одговорност, као и поступак по жалби, утврђује Сенат.

Члан 86.

Факултет поступа по одредбама Закона о општем управном поступку када рјешавају о појединачним правима и обавезама студената.

СТУДЕНТИ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Члан 87.

- (1) Лица са посебним потребама имају право на упис и обављање студентских обавеза и других активности, те су равноправно укључени у све наставне процесе, уз уважавање њихових специфичних потреба.
- (2) Факултет је у обавези да наставни процес и полагање испита прилагоде могућностима и потребама студената са инвалидитетом.

Члан 88.

Студенту који има статус студента са инвалидитетом може се одобрити савладавање студијског програма, подучавање и провјера знања под посебним условима, а које ће утврдити Сенат Универзитета посебним актом.

АКАДЕМСКО И АДМИНИСТРАТИВНО ОСОБЉЕ НА ФАКУЛТЕТУ

1. Дефиниције

Члан 89.

- (1) Академско особље на Универзитету чине лица која остварују наставни, научни умјетнички и истраживачки рад.
- (2) Академско особље чине наставници, сарадници и истраживачи.
- (3) Истраживачи су особе у научном и истраживачком звању, који се бирају у складу са Законом о научно-истраживачкој дјелатности и технолошком развоју и правилником којим се регулише поступак и услови избора у академска звања на Универзитету.
- (4) Административно особље на Универзитету су лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

2. Права и обавезе запослених

Члан 90.

Права, обавезе и одговорности запослених на Универзитету, односно Факултету утврђена су законом, Статутом Универзитета и другим актима Универзитета, односно Факултета.

3. Кодекс професионалне етике

Члан 91.

- (1) Запослени на Универзитету и студенти морају се у свом раду, дјеловању и понашању на Универзитету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања.
- (2) Сенат доноси Кодекс професионалне етике, којим се утврђују морална начела и начела професионалне етике у наставном, умјетничком и научно-истраживачком раду, у циљу заштите достојанства професије, унапређења моралних вриједности

и подизања свијести о одговорности свих чланова академске заједнице Универзитета.

- (3) Начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мјере које се изричу уређују се Кодексом професионалне етике који доноси Сенат.

4. Звања и услови за избор

Члан 92.

- (1) Сенат Универзитета додјељује академска звања која могу бити: научно-наставна, умјетничко-наставна и сарадничка.
- (2) Научно-наставна и умјетничко-наставна звања на Универзитету су:
- 1) редовни професор,
 - 2) ванредни професор и
 - 3) доцент.
- (3) Сарадничка звања на Универзитету су:
- 1) асистент,
 - 2) умјетнички сарадник,
 - 3) виши асистент,
 - 4) виши умјетнички сарадник и
 - 5) лектор.

Члан 93.

Поступак избора и минимални услови за избор у наставна и сарадничка звања утврђени су Законом, Статутом и другим актима Универзитета и Владе Републике Српске.

5. Ангажовање истакнутих научника, стручњака или умјетника, ангажовање наставника и сарадника са других универзитета из БиХ или иностранства, гостујућег професора (visiting professor), стручних сарадника и студента демонстратора

Члан 94.

Истакнути научник или стручњак може да учествује у остваривању дијела наставе на наставном предмету на Факултету, на основу одлуке Сената и образложеног приједлога вијећа факултета или образложеног приједлога ректора.

Члан 95.

На питања која се односе на ангажовање наставника и сарадника са других универзитета из БиХ или иностранства, гостујућег професора (visiting professor), стручних сарадника и студента демонстратора примјењује се Закон и Статут Универзитета.

Члан 96.

- (1) За потребе реализације дијела практичне наставе која се реализује на Факултету или ван Факултета (настава из дијела програма или појединих облика стручног рада, обука из стручних знања и вјештина, те вјежбе), може бити ангажовано

лице које је запослено у правном лицу са којим Универзитет има закључен споразум о сарадњи.

- (2) Са ангажованим лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о дјелу који ће се ближе уредити међусобна права и обавезе.
- (3) На образложени писани предлог одговарајуће катедре, Вијеће доноси одлуку о ангажовању стручног сарадника прије почетка академске године.
- (4) Предметни наставник обавезан је да на почетку извођења наставе из свог предмета информише студенте о ангажованом стручном сараднику и његовој улози у извођењу наставног процеса, као и о разрјешењу стручног сарадника.
- (5) Стручни сарадник који свој рад не обавља у складу са својим обавезама, разрјешаће се и пре истека времена за које је ангажован, по истом поступку по којем је ангажован. Уколико дође до разрјешења ангажованог стручног сарадника, а и даље постоји потреба за стручним сарадником, катедра која је предложила ангажовање стручног сарадника, упућује Вијећу приједлог за ангажовање новог стручног сарадника.
- (6) Стручни сарадник не може обављати провјере знања и испите.

Члан 97.

- (1) Редован студент који има остварену просјечну оцјену током студија најмање 8,0 може бити ангажован као студент демонстратор, а у циљу помоћи у организацији наставног процеса.
- (2) На образложени писани предлог одговарајуће катедре, Вијеће доноси одлуку о ангажовању демонстратора.
- (3) Факултет и демонстратор закључују уговор о ангажовању демонстратора, прије почетка академске године, за једну школску годину, без заснивања радног односа, с тим, што ангажовање истог демонстратора укупно може трајати најдуже две школске године, о чему се закључује нови уговор о ангажовању демонстратора, без заснивања радног односа.
- (4) Предметни наставник обавезан је да на почетку извођења наставе из свог предмета информише студенте о ангажованом демонстратору и његовој улози у извођењу наставног процеса, као и о разрјешењу демонстратора.
- (5) Демонстратор се ангажује ради:
 - 1) помагања студентима у циљу лакшег савладавања наставног градива и припреме презентација и семинарских радова;
 - 2) помагања наставницима и сарадницима око припрема и организације провјере знања, испита и организације извођења наставе, првенствено вјежби.
- (6) Демонстратор не може изводити предавања или вјежбе уместо наставника и сарадника, нити може обављати провјере знања и испите.
- (7) Демонстратор који свој рад не обавља у складу са својим обавезама, разрјешаће се и пре истека времена за које је ангажован, по истом поступку по којем је ангажован. Уколико дође до разрјешења ангажованог демонстратора, а и даље

постоји потреба за демонстратором, катедра која је предложила ангажовање демонстратора, упућује Вијећу приједлог за ангажовање новог демонстратора.

Члан 98.

На питања која се односе на слободну студијску годину, плаћено одсуство, неплаћено одсуство, рад на другој високошколској установи и пензионисање и ангажовање пензионисаних наставника, примјењује се Закон о раду, Закон о високом образовању, Статут Универзитета и Правилник о раду Универзитета.

Члан 99.

- (1) Научно-наставно вијеће факултета може предложити додјелу почасног звања доктора наука и професора емеритуса.
- (2) Статутом Универзитета су прописани ближи услови и поступак за додјелу почасних звања.

10. Факултетска признања и награде

Члан 100.

Истакнутим наставницима и другим запосленим радницима Факултета који су својим дугогодишњим радом на Факултету дали посебан допринос развоју Факултета, другим појединцима или правним лицима који су помогли афирмацију и развој Факултета, могу се додијелити факултетска признања у облику повеље, плакете и новчане награде, што ће се регулисати посебним актом који ће донијети Научно-наставно вијеће, на приједлог декана Факултета.

11. Административно особље

Члан 102.

Број и структура административног особља, услови и начин заснивања радног односа утврђују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на Универзитету.

РАДНИ ОДНОСИ

Члан 103.

У погледу права, обавеза и одговорности академског особља и других запослених лица на Факултету која нису регулисана Законом и овим Статутом, примјењују се општи законски прописи којима се уређују радни односи.

ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, НАСТАВЕ И УСЛОВА РАДА

Члан 104.

Факултет је саставни дио система обезбјеђања квалитета Универзитета.

Члан 105.

Субјекти система обезбјеђења квалитета су сви запослени на Универзитету и студенти који своја права и обавезе у области квалитета остварују непосредним радом или преко својих представника у органима управљања и у савјетодавним, стручним и оперативним тијелима.

Члан 106.

- (1) Институционалну одговорност за обезбјеђење и унапређење квалитета имају Сенат и ректор.
- (2) Научно-наставно вијеће као и декан одговорни су за обезбјеђење и унапређење квалитета факултета.
- (3) Факултет организује Канцеларију за квалитет која је у надлежности декана.
- (4) Предмет рада Канцеларије за квалитет односи се на обезбјеђење квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Члан 107.

Документи система обезбјеђења квалитета су:

- 1) Закон о обезбјеђењу квалитета у високом образовању,
- 2) Политика квалитета,
- 3) Стратегија обезбјеђења квалитета,
- 4) Процедура праћења и унапређења квалитета,
- 5) Правилник о организацији и раду Комитета за обезбјеђење и унапређење квалитета,
- 6) Правилник о организацији и раду Одбора за обезбјеђење и унапређење квалитета,
- 7) Остали документи дефинисани Процедуром праћења и унапређења квалитета.

ЈАВНОСТ РАДА УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 108.

- (1) Рад Факултета је јаван.
- (2) Факултет је дужан благовремено и истинито обавјештавати јавност о обављању својих дјелатности.
- (3) Факултет обавјештава јавност путем средстава јавног информисања, давањем појединачних усмених обавјештења, издавањем редовних и посебних публикација, те оглашавањем на огласним плочама и интернетским страницама.

ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 109.

1. Евиденције

- (1) Факултет води евиденције о:
 - 1) студентима првог циклуса студија;
 - 2) студентима другог циклуса студија;

- 3) студентима трећег циклуса студија;
 - 4) испитима;
 - 5) успјеху студената на крају академске године;
 - 6) издатим дипломама;
 - 7) матичну књигу студената;
 - 8) регистар уз матичну књигу студената;
 - 9) студентски досије;
 - 10) издатим јавним исправама;
 - 11) признатим страним високошколским квалификацијама;
 - 12) извршеним еквиваленцијама раније стечених звања са новим звањима;
 - 13) спроведеним поступцима признавања периода размјене;
 - 14) студентима који су завршили студиј прије утврђеног рока;
 - 15) студентима носиоцима универзитетских признања;
 - 16) студентима којима су изречене мјере због повреде обавеза студената;
 - 17) лицима која су стекла високу стручну спрему, титулу магистра и научни степен доктора наука;
 - 18) запосленом особљу и особљу по уговору;
 - 19) избору у звање;
 - 20) имовини, комерцијалним уговорима, финансијском пословању чланица Факултета;
 - 21) научно-истраживачким пројектима, издавачким пројектима и сл.;
 - 22) библиотечким јединицама Факултета;
 - 23) свим другим подацима које одреди Управни одбор Универзитета, и
 - 24) друге евиденције утврђене Статутом и општим актима Универзитета.
- (2) Општим актом Управног одбора прописује се начин вођења евиденција.
 - (3) Матичне књиге и евиденције о издатим дипломама трајно се чувају.
 - (4) Заштита података из евиденција који су личне и повјерљиве природе врши се на прописан начин и у складу са законом.

Члан 110.

2. Јавне исправе

- (1) Јавне исправе које издаје Универзитет и Факултет су:
 - (1) диплома о стеченом звању;
 - (2) диплома о стеченој академској титули магистра и научном степену доктора наука;
 - (3) додатак дипломи;
 - (4) индекс,
 - (5) исписница,
 - (6) увјерење о стеченом звању;
 - (7) увјерење о положеним испитима и оствареним ECTS бодовима;
 - (8) увјерење о успјеху на студију,
 - (9) увјерење о учешћу у појединим облицима стручног усавршавања;
 - (10) рјешење о еквиваленцији раније стеченог звања са новим звањем;
 - (11) рјешење о признавању страних образовних квалификација;
 - (12) рјешење о признавању периода размјене;
 - (13) увјерење о завршеном програму цјеложивотног учења,

- (14) сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.
- (2) Факултет издаје јавне исправе на једном од службених језика који су у употреби у Републици, на ћирилици или латиници, зависно од захтјева студента.
- (3) Када се настава остварује на неком од страних језика, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично на једном од службених језика који су у употреби у Републици, на ћирилици или латиници, зависно од захтјева студента, и на језику и писму на којем се изводи настава.
- (4) На захтјев студента, Факултет је дужан да изда диплому и додатак дипломи и на енглеском језику.

ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ КВАЛИФИКАЦИЈА ЗА ПОТРЕБЕ НАСТАВКА ШКОЛОВАЊА НА УНИВЕРЗИТЕТУ И ЕКВИВАЛЕНЦИЈА РАНИЈЕ СТЕЧЕНИХ ЗВАЊА

Члан 112.

Признавање страних високошколских и осталих исправа, квалификација, периода студирања и еквиваленција раније стечених звања врши се ускладу са одредбама Закона, Статута Универзитета и подзаконских аката Универзитета.

ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 113.

- (1) Средства за обављање дјелатности високог образовања на Факултету обезбјеђују се из следећих извора:
 - 1) буџета Републике,
 - 2) властитих прихода,
 - 3) буџета јединица локалне самоуправе,
 - 4) донација,
 - 5) других извора.
- (2) Средства из става (1) овог члана припадају Универзитету и Факултету и користе се у складу са законом, овим статутом, подзаконским актима и усвојеним финансијским планом.
- (3) Факултет се може финансирати само из оних извора који не утичу на његову аутономију.
- (4) За коришћење финансијских средстава, у складу са финансијским планом и прописима који уређују област високог образовања и финансијског пословања, одговоран је ректор Универзитета, декан Факултета и Управни одбор, у складу са актима Универзитета.
- (5) Факултет може стицати средства из:
 - 1) реализације програма научних истраживања и умјетничких програма;
 - 2) међународних и домаћих пројеката;
 - 3) остваривања стручног образовања и усавршавања;
 - 4) накнада које плаћају студенти;
 - 5) средстава остварених од издавачке и информативне дјелатности;

- 6) прихода по основу ауторских права и патената;
- 7) прихода од управљања земљиштем и зградама у његовом/њиховом власништву или додијељеном на коришћење;
- 8) приходи од добити остварене у правном промету, а која је проистекла по основу оснивања или чланства у привредном друштву;
- 9) поклона и завјештања;
- 10) других извора насталих обављањем услужних, стручних и умјетничких дјелатности по посебним уговорима.

Члан 114.

- (1) Финансијским планом Факултета исказују се потребна средства за дјелатност Факултета, а у циљу остваривања основне дјелатности.
- (2) Декан факултета одговоран је за припрему финансијског плана, годишњих и других финансијских извјештаја, које разматра и усваја Управни одбор.
- (3) Декан факултета одговоран је у дијелу планирања, управљања и коришћења средстава која припадају факултету и припрема финансијски план и извјештај о финансијском пословању који се подноси Управном одбору Универзитета.

Члан 115.

Факултет има посебан интерни обрачун резултата пословања, у складу са законом и овим статутом.

Члан 116.

Новчана средства из властитих прихода расподијељена у складу са актом Универзитета на располагању су Факултету у пуном износу.

Члан 117.

- (1) Стицање, коришћење и распоdjела властитих прихода Универзитета утврдиће се посебним правилником.
- (2) Правилник из претходног става овог члана доноси Управни одбор на приједлог Факултета.
- (3) Властити приходи Факултета могу бити искоришћени у складу са правилником из става 2. овог члана.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 118.

- (1) Мандат постојећих органа Факултета трајаће до времена истека мандата на који су бирани у складу са законом.
- (2) Представници студената у органима Факултета, остају на функцији до истека мандата на који су изабрани у складу са законом.

Члан 119.

Даном ступања на снагу овог статута престаје да важи Статут Факултета политичких наука, број: 02/04-3.348-7/13, и Измјене и допуне Статута Факултета политичких наука број 03/04-3.3503-3/18.

Члан 120.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на веб-страници Факултета.

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Научно-наставног вијећа**

Број: 08/3.1040-5/22

Доц. др Далибор Савић